

Viatge a Escandinàvia (1911)

JOSEP SANCHIS SIVERA

RESSENYA A JOSEP SANCHIS SIVERA. *VIAATGE A ESCANDINÀVIA (1911)*. ED. R. ROCA; TRAD. C. FENOLLOSA.
VALÈNCIA: IAM/CVEI, 2021. 184 pp. ISBN: 978-84-7822-853-9

REVIEW TO JOSEP SANCHIS SIVERA. *VIAATGE A ESCANDINÀVIA (1911)*. ED. R. ROCA; TRAD. C. FENOLLOSA.
VALÈNCIA: IAM/CVEI, 2021. 184 pp. ISBN: 978-84-7822-853-9

ROBERT MARCH
robert.march@uv.es

Universitat de València

Els viatges sempre han tingut una bona acollida dins la literatura contemporània, moment en què hom tracta de córrer món per tal de descobrir nous indrets, conèixer-los i, alhora, perdre's en ells i en el progrés, però també, per què no, per tal d'aprofundir en les dèries i en els racons de l'ànima de cadascú. I l'estudi que Rafa Roca dedica a Sanchis Sivera, a més de ser un bon exemple, se'ns presenta també com el tancament d'un cercle. De fet, segons Roca, el canonge de la Catedral de València tenia en ment agrupar les cròniques en format de llibre tal com sí havia fet, per exemple, en *Dos meses en Italia. Impresiones y recuerdo* (1903) o *De Alemania. Notas de viaje* (1906). En efecte, d'aquestes experiències Sanchis Sivera hi va deixar un bon testimoni en una sèrie de cròniques publicades de bell antuvi en *Las Provincias*, tot i que ara, sota el títol *Viatge a Escandinàvia (1911)*,

aquests escrits veuen la llum en la publicació de l'Institut Alfons el Magnànim (Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació), amb una traducció acurada de Carles Fenollosa.

Així mateix, el llibre, al llarg de les vint-i-dos cròniques, ret homenatge als viatges i peripècies del rector i ens trasllada l'experiència dels pobles i la memòria de la seua gent que l'infatigable canonge, carregat només d'un maletí amb allò indispensable, va poder visitar els primer anys del segle passat: París, Colònia, Westfàlia, el Bàltic, Copenhaguen, Malmö i Estocolm. Un viatge en què, a mig camí entre el turista i el «jueu errant», Sanchis Sivera va dur a terme des del 18 de juliol fins al 25 d'agost de 1911.

Al nostre parer, el més interessant d'aquesta mena de dietari no són únicament les reflexions que l'il·lustre viatger dedica a les gentes pacífiques del nord del continent, sinó també a les contraccions que troba entre ells. És a dir, d'una banda, l'amor a la pàtria, la higiene i la predisposició amable cap a un nouvingut que, com ell, gaudia i se sorprenia vagant per les urbs o contemplant l'art i la natura. D'altra, la incomprensió, ja que li era impossible entendre com uns pobles tan intel·ligents i desenvolupats podien caure en l'error de dedicar-s'hi feaentment al culte del Protestantisme, un dels pecats més greus que hom podia cometre, dirà Sanchis Sivera, que podia ser tan perillós com una plaga o, inclús, com el mateix foc.

En tot cas, el canonge, atret per submergir-se en les llegendes i curiosos de tots els quefers, per tal d'arribar a Estocolm, recorrerà Hamburg, però també altres ciutats, amb la intenció d'omplir el seu esperit amb allò que li puga ser desconegut. I per descomptat que ho farà tenint en consideració la civilitat i la natura; allò diví i allò, diguem-ne, més mundà, però, sempre, des d'una mirada contemplativa: «preferisc veure les coses, observar-les, gaudir de l'emoció que l'art produeix en l'esperit, compenetrar-me amb la idiosincràsia d'un poble, extasiar-me davant les bel·leses de la natura, viure com els pardals, en llibertat completa, sense que ningú m'hi espere, obeint només al meu desig»

Aquests sentiments dibuixen una ideologia que Sanchis Sivera ens cedeix mitjançant la seua tècnica narrativa. Presta una atenció especial a l'educació i a l'escola dels pobles en què, a poc a poc, s'hi endinsa. I en arribar a Copenhagen quasi se sentirà encarnat pel Hamlet de Shakespeare i prestarà atenció a com tothom és un bon coneixedor de la Bíblia i d'uns textos sagrats, amb els quals el nostre personatge no compartirà el seu rerefons.

Amb la lectura d'un llibre com aquest tenim la possibilitat de fer-ne un altre viatge, al passat, és clar, però també la d'anar una mica més enllà i quedar-nos astorats en entendre com Sanchis Sivera ens descriu uns llocs pràcticament idíl·lics i una gent que potser estava una mica lluny de veure l'amenaça amb què Europa, no massa anys més tard, se sumiria en una terrible desfeta, la d'unes guerres que, en definitiva, van ser higiènicament modernes. En tot cas, Sanchis Sivera aconseguirà el seu objectiu: arribarà a Estocolm. I enyorarà el Micalet i València.